Zuid - Oost Salland

Natuurlijk goed in de Regio!

Februari 2022

Inhoudsopgave

2-5	Aan de leden en afnemers
6-8	Wat te doen met de hoge kunstmestprijzen
9	Checklist voor kind veilig erf
10/11	Denen wijzigen advies spekdikte zeug
12-15	Dit zijn de gevolgen van 5xD voor de Nederlandse varkenshouder
16/17	Kostenbesparing op diergezondheid
18/19	Landbouwminister moet op straffe dwangsom PAS bedrijfsgegevens vrijgeven
20-24	Subsidie onderzoeken en ontwikkelen innovaties stalsystemen 3e openstelling
25/26	Afzet konijnenvlees nauwelijks verstoord
27	Belgen vrezen konijnentekort door stoppende bedrijven
28	Te koop
29	Te koop
30/31	Winkel nieuws

Aan de leden en afnemers

Door Corona lijkt de tijd voorbij te vliegen. We zitten al bijna 2 jaar in deze pandemie en misschien krijgen we nu een doorbraak, dat we met deze variant weer van alles mogen en door besmetting immuniteit opbouwen. Maar het blijft een lastig verhaal. Toch geeft het weer duidelijk weer, dat de nieuwe regering gewoon op de oude voet verder gaat. Wij in Den Haag hebben er voor geleerd en weten het beter als elke burger. Dus naar de burgers gaan we niet luisteren, we trekken ons eigen plan. Gelukkig laat de gemiddelde burger net als de boer niet met zich sollen en komt ook in actie. Toch ben ik bang dat er eerst een andere regering moet komen, voordat er echt anders gewerkt wordt in Den Haag. Want met mooie rapporten (waar de helft in is weggestreept) en mooie grafiekjes kun je ons niet meer overtuigen. Net als de stikstof crisis. Komt er eindelijk een motie om de industrie gelijk te behandelen als de landbouw, dan wordt deze verworpen. Met als argument: we zijn langzaam de industrie al hetzelfde aan het behandelen als de landbouw. Toch wel vreemd: De landbouw moet al ruim 10 jaar aan de Europese regelgeving voldoen en de industrie gaan we dat heel langzaam ook verplicht stellen (dus dat duurt nog 10 jaar). Daarin zie je duidelijk, dat de regering zich niet laat sturen door de burger. Ze doen even lief in de verkiezingen en daarna trekt Den Haag weer haar eigen plan. Helaas. Om het over de energietransitie maar niet te hebben. Nog even en we gaan richting praktijken in Afrika. Dan mogen we op gerichte tijden stroom gebruiken en terug leveren. Anders kan het net het niet aan. Ook weer typisch Den Haag, we trekken ons plan, maar we luisteren niet naar de netwerkbeheerders die duidelijk aangeven dat het maximum is bereikt. Of de zorg in Corona tijd. Den haag vindt dat ze voldoende verdienen en voldoende aandacht krijgen. Maar ondertussen stoppen mensen aan de lopende band en komen er maar weinig mensen bij. Oftewel de crisis is in aantocht. Het is alleen wachten wanneer de luchtbel wordt lek geprikt. Het is niet om jullie met deze woorden depressief te praten. Ik denk dat daar juist ook hele goede kansen liggen. Het moet in Nederland eerst slecht gaan, voordat we de agrarische sector weer meer gaan waarderen en met name daar in Den Haag. Dat heeft een crisis nodig. Dus de kans in

het verhaal voor onze mooie sector is, dat die crisis er komt. Elke geschiedenis leraar weet het. Het verleden heeft laten zien, dat bij een crisis de primaire sector (de landbouw) nodig is om de crisis weer te boven te komen.

Het jaar is afgesloten en wij zijn druk bezig met de balans. We hebben weer een turbulent jaar achter de rug. Veel stoppende rundvee en varkensbedrijven door de wetgeving en subsidie mogelijkheden van de overheid. Gelukkig hebben we de meeste omzet daarvan weten te compenseren. Uiteindelijk resulteerde dat wel in een lagere omzet in 2021. De schade aan de mengvoeromzet hebben we vorig jaar kunnen beperken tot 1,8 % en daar zijn we toch trots op. Dat geeft de bevestiging, dat als we moeten we snel kunnen schakelen. De fabriek draait goed. We zijn proeven aan het doen met een nieuw perssysteem, waardoor we zonder stoom goede brokken kunnen persen. Die proeven verlopen heel goed en met de huidige gasprijs is een dergelijk systeem heel zinvol. De proeven zijn tot nu toe alleen met rundvee en varkensvoer gerealiseerd. De trekker voor de bulkwagen is vernieuwd en draait na volle tevredenheid. Ook de heftruck in Haarle is vervangen door een nieuw exemplaar. In Heeten hebben we een nieuwe weegbrug geplaatst. De ruimte die we in Heeten verhuren, heeft een nieuwe huurder gekregen. In 2022 gaan we kijken of de andere perslijn ook kunnen aanpassen om grotendeels zonder stoom te persen en we zullen de nieuwe zakgoedcombinatie in gebruik nemen. Daarnaast zijn we de samenwerking met De Eendracht gestart en dat begint ook zijn eerste vruchten af te werpen. De jaarvergadering is gezet op 22 maart. Noteer deze datum maar in uw agenda. U en uw partner zijn dan weer van harte welkom. Het is afwachten wat er dan ivm Corona mogelijk is, maar dat zien we dan wel. We zullen er weer een mooie invulling aangeven, als het met de Corona mag doorgaan.

Corona

Ook bij ons zijn de gevolgen van de Corona goed te merken. Afgelopen jaar en begin dit jaar hebben we ook een aantal besmettingen gehad. Gelukkig heeft u als klant daar weinig van gemerkt. In de winkel hebben we veel maatregelen genomen om u als klant op een veilige manier van dienst te zijn. Op kantoor wordt

zo veel als mogelijk thuis gewerkt, maar dat blijft lastig. Gelukkig hebben we op kantoor en in de fabriek de ruimte om op afstand van elkaar te blijven. Dus ook zo kunnen we op een verantwoorde wijze het werk voort zetten. U ziet dat het voor iedereen een grote impact heeft. En dat realiseren wij ook voor u als klant. Wij hopen dat we nog steeds dezelfde goede service kunnen bieden en als dat door Corona niet helemaal lukt, dan vragen wij uw begrip daarvoor. Want samen moeten we deze crisis door staan.

Grondstofprijzen
De stijging van de grondstofprijzen lijkt ten einde zijn gekomen. Verschillende grondstoffen fluctueren behoorlijk qua prijs de laatste tijd en we hopen dat er nu eindelijk een daling gaat doorzetten. Oogsten lijken op het zuidelijk halfrond toch nog redelijk goed en dat zou de eerste aanzet voor de daling kunnen zijn. De grondstoffen moeten nog wel wat verder dalen om ook een echte daling van de mengvoerprijzen mogelijk te maken. Want de huidige calculatie prijzen liggen door de goede inkoopcontracten onder het niveau van de huidige dagprijzen. Daarnaast zijn de prijzen van gas en elektriciteit wel wat aan het dalen. Echter ze zijn nog veel hoger als waar we begin vorig jaar mee rekenden en ook dat effect zien we in de mengvoerprijzen terug. Als laatste hebben we de dreiging in Oekraïne. Dat land is ook een belangrijke leverancier van granen. We hopen dat de spanning daar weer zakt. Want ook die spanning zet de prijs van grondstoffen alleen maar onder druk.

Omzet
Zoals eerder vermeld is de omzet bekend. Wij hebben in 2021 een omzetdaling van mengvoeders van 5,1 % gerealiseerd. In het begin van het jaar hoopten we een nullijn, maar toen wisten we niet wat er ging gebeuren. Met name de Vlog voer omzet is gedaald met 40% door het vertrek van 2 geitenhouders. Eind 2021 hebben we weer 2 geitenhouders als klant er bij gekregen, dus verwachten dit in 2022 weer recht te zetten. Onze eigen geproduceerde omzet is gedaald met 1,8%. Wat we hier vooral zien is de lagere rundvee omzet van 5% door stoppende bedrijven en het voorzichtiger voeren door de hoge voerprijs. Daarnaast is de varkensvoeromzet gedaald met 10% door stoppende bedrijven. Maar dat was al van te voren bekend.

Daarentegen zien we een stijging van konijnenvoeders van 17% en een stijging van de kleinere sectoren zoals paarden en regenwormen, van bijna 25%. De omzet van de winkel is mede door Corona fors gestegen. De winkel in de regio wordt weer gewaardeerd en we hopen dat die waardering ook blijft. Ook hiermee laten we zien, dat goed contact met de klant zeer belangrijk is.

Jaarvergadering
De verwachting is dat in maart we nog niet van Corona af zijn. Maar we hopen dat we dan wel weer een fysieke vergadering kunnen houden. We hebben daarom besloten om voorlopig de vergadering gewoon in maart te plannen. Dit jaar zal de jaarvergadering dan plaats vinden op dinsdag 22 maart. Het eerste deel is het behandelen van de jaarcijfers. Als iedereen weer mag komen, dan willen we het tweede deel invullen met een mooie presentatie van een wat minder voorkomende bedrijfstak. Maar dat het interessant wordt, staat nu al vast. Noteer de avond vast in uw agenda want deze avond wordt hopelijk weer een interessante avond over de toekomst van uw coöperatie.

Samenwerking met AVC Eendracht
Zoals al eerder gemeld, zijn we in 2021 begonnen met de samenwerking met de Eendracht. Ook de afgelopen periode hebben we al weer mooie stappen gezet in de samenwerking. Op financieel gebied zijn we op kantoor ons aan het voorbereiden om meer te digitaliseren. Hierdoor zullen meer processen automatisch en efficiënter lopen. Hier had De Eendracht al grote stappen gezet. En wat is er nou makkelijker dan een goed voorbeeld over te nemen. Ook met de accountantscontrole pakken we het samen op. We hebben dezelfde accountant. En hetzelfde team heeft voor beide coöperaties de controle uitgevoerd. Als straks de financiële processen vergelijkbaar zijn, kan dat nog efficiënter. Daarnaast zijn we per 1 januari overgestapt naar een nieuw pensioen en dit hebben we ook samen met De Eendracht opgepakt. En we hebben in 2021 387 ton rundveevoer voor de Eendracht geproduceerd. Dus samenvattend gaat het door Corona niet zo snel, maar toch zit de vaart er al goed in.
Hans Verheul

Wat te doen met de hoge kunstmestprijzen

Ondanks de hoge kunstmestprijs is het niet verstandig om op stikstof (N) te gaan besparen. Kunstmestprijzen van 2,5 euro per kg N zijn op dit moment geen uitzondering. Echter kost een kg N uit sojaschroot op dit moment nog ruim 6,- euro. Bij 30% bemestingsverliezen mag een kg N uit kunstmest nog ruim 4,- euro kosten. Kunstmest is dus duur maar het aankopen van eiwit is nog duurder. Daarnaast blijft ook de totaal opbrengst van het gewas achter.

Drijfmest en kunstmest versterken elkaars werking. Uit proeven van groeikracht blijkt dat wanneer kunstmest en drijfmest toegediend worden de benutting van de eerst volgende snede hoger is dan bij bemesting van 1 van de beide componenten.

Naast stikstof zijn ook andere elementen belangrijk. Zorg er voor dat er ook voldoende kali en zwavel wordt gegeven naast de stikstofgift. Vooral wanneer er weinig drijfmest wordt gegeven kan het zijn dat er extra kali moet worden gestrooid. Zwavel bemesting is vooral de eerste snede erg belangrijk.

Kunstmestvervangers

Spuiwater chemische luchtwasser
Spuiwater van een chemische luchtwasser is een meststof met ongeveer 60 kg N per 1000 liter. Het product is niet dekkend qua zwavel maar kan wel in combinatie worden gebruikt.

- Het product is zeer corrosief.
- Opslag met drijfmest is verboden en kan giftige stoffen veroorzaken.
- Toediening met een spaakwielbemester kan prima mits de zuiverheid op orde is.

Mineralenconcentraat
Mineralen concentraat bevat ongeveer 8 kg N per m3. Het product komt vrij bij omgekeerde osmose in een mestverwerkingsinstallatie. De herkomst van het product is veelal varkensdrijfmest.

- Het product moet worden uitgereden samen met de drijfmest omdat de minimale giften al snel richting de 10 m3 per hectare liggen.
- Het product mag niet samen worden opgeslagen met drijfmest.
- Er moet rekening gehouden worden met het feit dat de oorsprong varkensmest is omdat daardoor theoretisch de kans op salmonella wordt vergroot.
- Het kali gehalte is hoog dus daar moet de behoefte wel naar zijn.

Spuiwater biologische luchtwasser
Dit product bevat veelal tussen de 4 en de 8 kg N per m3. Het product is qua zwavel en kali niet dekkend maar kan wel als toevoeging worden gebruikt om kunstmest uit te sparen.

Andere manieren van extra stikstof opbrengst

Verdunnen
De N-opbrengst blijkt met 10 tot 15% te stijgen wanneer drijfmest met minimaal 25% wordt verdund (3 delen mest, 1 deel water). Hoeveel verdunning exact nodig is, hangt natuurlijk af van het uitgangsmateriaal. Een hoger aandeel verdunnen leidt nog wel tot hogere opbrengsten maar staat niet meer in verhouding tot de hogere kosten van het uitrijden. Als stelregel kan daarom genomen worden: verdun drijfmest terug tot 3 kg N per m3.

Klaver
Klaver is een goede optie om extra stikstof in het gewas te krijgen. Door klaver in te zaaien kan de kunstmestgift fors worden verminderd. Het nadeel is dat klaver niet gemakkelijk door te zaaien is. Veelal moet klaver worden toegevoegd bij een nieuw in te zaaien perceel.

Mocht u klaver wel willen doorzaaien, zaai deze dan tussen 15 maart en 15 september. Zorg voor een open en korte grasmat met voor voldoende lichtinval. Zaai de klaver niet dieper dan 0,5 cm. Zorg ervoor dat er bij het doorzaaien weinig tot geen drijf en kunstmest komt zodat de klaver voldoende kans krijgt. De eerst volgende snede dient vlot te worden gemaaid zodat de klaver de kans krijgt om zich te concurreren met het gras.

(bron groeikracht)

Checklist voor kind veilig erf

- Kinderen mee laten rijden op de Trekker? Alleen in een apart stoeltje en met een gordel om.
- Van de trekker af? Handrem erop en sleutel uit het contact.
- Leg op stortgaten altijd een deksel of zet er een hek omheen.
- Berg gereedschap op buiten bereik van kinderen.
- Laat elektrisch gereedschap nooit liggen met de stekker nog in het stopcontact, ook niet voor even.
- Laat kinderen niet in de stal tussen het vee lopen, aan de voorkant bij het voerhek kan het wel.
- Trek kinderen als ze buiten spelen een felgekleurd hesje of shirt aan.
- Monteer een signaalvlaggetje op fietsjes en skelters.
- Zet een Victor Veilig op het erg of een waarschuwingsbord met Pas op, spelende kinderen.
- Komt de bulkwagen, RMO-wagen of de loonwerker? Houd kinderen dan binnen of in een apart gedeelte van de tuin dat met een hekje dicht kan.
- Laat de scharnierpaal van het hekje iets achterover hellen zodat het altijd vanzelf dichtvalt.
- Het hekje moet een kindproof-sluiting hebben.
- Zorg dat medicijnen, vloeistoffen en brandstoffen veilig achter slot en grendel staan.
- Laat ladders niet slingeren.
- Maak automatische stalgordijnen onbereikbaar voor kinderen of zorg voor een goede onderbrekingsbeveiliging.
- Plaats de knop van stalgordijnen zo dat het gordijn tijdens bediening in beeld is.
- Zet dubbelluchtbanden geborgd weg zodat ze niet om kunnen vallen.
- Maak een bleeper op machines zodat die tijdens het achteruitrijden geluid geeft.
- Verklaar de opslag van hooi en stro tot verboden terrein voor kinderen.

Denen wijzigen advies spekdikte zeug

Onderzoek wijst uit dat zeugen met Deense genetica minder voer nodig hebben om optimaal te presteren. Het vastleggen van energiereserves kan minder luxe. Daarom heeft Seges het advies over de spekdikte aangepast.

Het optimaliseren van de productiviteit en het voerverbruik van Deense zeugen is onderzocht door het onderzoeksinstituut Seges Innovation in Denemarken. De adviezen over de ideale spekdikte bij

de zeugen zijn tegen het licht gehouden. Senior consultant Camilla Højgaard van Seges Innovatie concludeert dat nieuwe aanbevelingen voor de spekdikte verantwoord zijn. 'Bij zeugen die naar de kraamstal gaan is een spekdikte tussen de 14 en 17 millimeter optimaal.' In de oude adviezen was dat 2 millimeter meer. Op basis van data van acht proeven is aangetoond dat de huidige generatie zeugen met Deense genetica minder rugspek nodig hebben om te presteren. Het gewicht van de zeugen is daardoor lager en ze verliezen minder spek en hebben dus minder onderhoudsvoer nodig. Dat is volgens de onderzoeker gunstig voor het efficiënt omzetten van voer in de productie van biggen en melk. Højgaard: 'Bovendien jojoën de zeugen met 14 tot 17 millimeter rugspek minder in lichaamsgewicht, waardoor minder herstelvoer nodig is.'

Prestaties op gelijk niveau

Zeugen die bij het werpen tussen de 12 en 20 millimeter rugspek hebben, presteren vergelijkbaar, blijkt uit de data-analyse van Seges. De gemiddelde toomgroei per dag en het aantal gespeende biggen per worp zijn identiek. Alle magerdere en vettere zeugen spenen iets

minder biggen per worp en realiseren een lagere dagelijkse toomgroei.
In het totaal aantal geboren of doodgeboren biggen verschillen de productiecijfers nauwelijks van de zeugen met 9 tot 26 millimeter rugspek. Het aantal doodgeboren biggen neemt wel toe bij te magere zeugen bij de vijfde worp en hoger. 13 millimeter bij oudere zeugen die naar de kraamstal gaan is voor Højgaard de ondergrens.

Bron: Varkens.nl

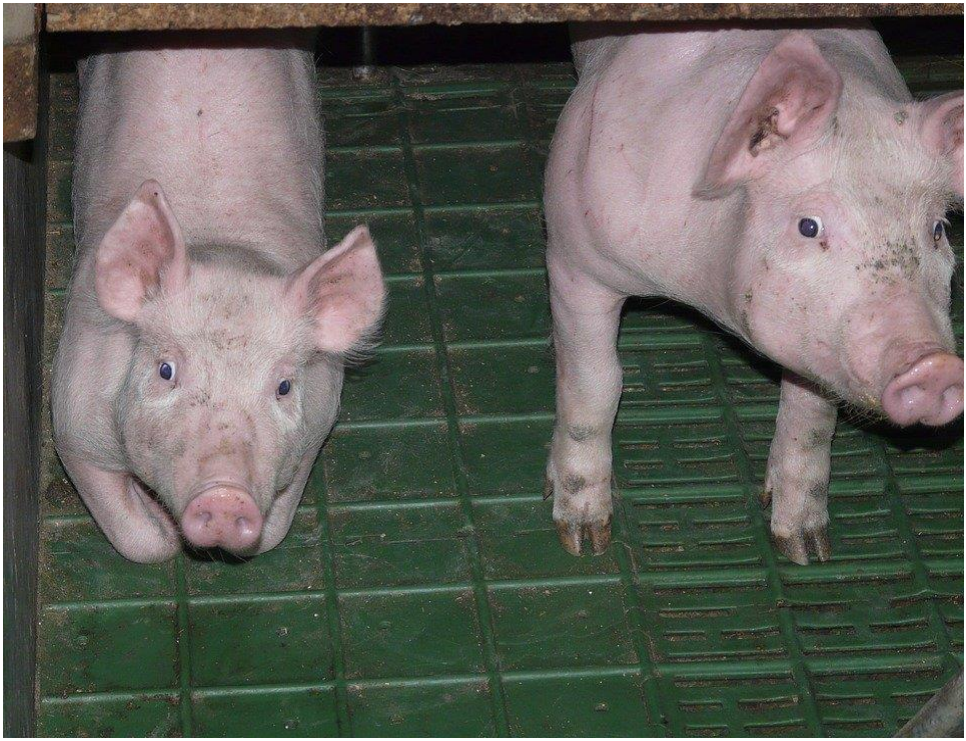

Dit zijn de gevolgen van 5xD voor de Nederlandse varkenshouder

Enkele Duitse supermarkten willen enkel nog varkensvlees van volledig Duitse herkomst. Wat betekent de invoering en opkomst van het zogenoemde 5xD voor Nederlandse varkenshouders?
De Duitse supermarktketens Rewe, Aldi en Lidl willen in de loop van 2022 uitsluitend nog vers varkensvlees van volledig Duitse herkomst aanbieden. Het gaat om vleesproducten die voldoen aan de zogenoemde 5xD-criteria. Daarmee wordt bedoeld dat het vlees afkomstig is van dieren die in Duitsland zijn geboren, opgefokt, gemest, geslacht en verwerkt.

Lidl gaat nóg een stap verder door naast het verse varkensvlees ook met een deel van het verwerkte vlees over te gaan op 5xD. Daarbij gaat het specifiek om de worstproducten van het merk Metzgerfrisch.

Sommige vaste koppelingen gaan sneuvelen. Diverse vleesvarkenshouders gaan op zoek naar een Duitse fokker

5xD biedt Duitse varkenshouder perspectief
De stemming op de Duitse varkensmarkt is bedroevend. Afrikaanse varkenspest bemoeilijkt de export naar Azië. De markt heeft daarnaast te lijden onder de pandemie. De prijsdruk is groot. Het voortbestaan van varkensbedrijven wordt bedreigd. In 2021 stopten er 1.600 Duitse varkenshouders. Veel vleesvarkensstallen staan leeg. Met het oog op de slechte marktsituatie en verscherpte eisen op het gebied van dierenwelzijn in de zeugenhouderij wordt gevreesd voor een verdere kaalslag.

Met hun keuze voor 5xD willen Rewe, Aldi en Lidl Duitse varkenshouders perspectief bieden. ISN, de Duitse belangenbehartiger voor de sector, juicht de invoering en opkomst van 5xD toe.

ISN-marktexpert Matthias Quaing verwacht dat de keuze van Rewe, Aldi en Lidl voor 5xD ertoe leidt dat ook andere supermarktketens politieke en maatschappelijke druk gaan ervaren om voor vlees van Duitse herkomst te kiezen. Quaing is ervan overtuigd dat 5xD terrein gaat winnen.

Het uiteindelijke succes van 5xD valt of staat volgens hem met een verdere uitbreiding van de afzetmogelijkheden. Met enkel vers vlees van volledig Duitse herkomst komt 5xD niet volledig tot wasdom, zo stelt hij. “Het is de uitdaging om ook bewerkt vlees onder dit label te krijgen. Ook zijn er andere verkoopkanalen nodig, zoals de horeca.”

Niet alleen Duitse aandacht voor herkomst

De introductie en opkomst van 5xD in Duitsland staat niet op zichzelf. Rabobank verwacht dat ook in andere landen meer aandacht komt te liggen op vlees van dieren die binnen de eigen landsgrenzen zijn geboren, opgegroeid, gemest, geslacht en verwerkt. Naast aandacht voor dierenwelzijn en milieu wordt herkomst dus ook een alsmaar belangrijker criterium. Dit schreef Rabobank afgelopen najaar in een update naar aanleiding van de Afrikaanse varkenspest (AVP) in Duitsland.

Volgens Benny ten Thije van Varkenshandel Dijk en Select Porc wordt in landen als België en Spanje gewerkt aan vergelijkbare initiatieven als 5xD.

De Duitse supermarktketens Rewe, Aldi en Lidl richten zich met hun keuze voor 5xD eerst en vooral op het assortiment vers varkensvlees. De supermarkten gaan in de loop van 2022 over op 5xD, waarbij Aldi een overgangsperiode tot in het laatste kwartaal heeft afgekondigd. Lidl (eerste kwartaal) en Rewe (komende zomer) stappen al eerder over op 5xD. Aldi gaat met buitenlandse specialiteiten, biologische producten, varkensfilet en diepvriesproducten niet (volledig) over op 5xD.

De (verse) varkensvleesproducten die voldoen aan de 5xD-criteria moeten worden voorzien van een welzijns- en herkomstzegel, om consumenten te overtuigen.

‘Duitse vermeerderaars platgebeld’
Duitse slachterijen betalen een bonus voor varkens van volledig Duitse herkomst. “Slachterijen ergerden zich aan de snelle invoering van 5xD door supermarkten. Maar ze anticiperen er wel op”, zo zegt Benny ten Thije namens Varkenshandel Dijk en Select Porc.

Ten Thije merkt dat 5xD zeker leeft in de Duitse varkenssector. “Voor vermeerderaars kan het een steun in de rug betekenen. Alles wat in tijden van een slechte marktsituatie iets extra’s kan opleveren, is interessant. Ook bij vleesvarkenshouders neemt de animo voor 5xD toe. Bij hen bestaat de angst dat zij zonder 5xD op het tweede plan komen te staan.”

Een deel van de Duitse vleesvarkenshouders met biggen uit Nederland of Denemarken twijfelt volgens Ten Thije of zij nog langer zaken willen doen over de grens. Dat kan gevolgen hebben voor bestaande afspraken. “Sommige vaste koppelingen gaan sneuvelen. Diverse vleesvarkenshouders gaan op zoek naar een Duitse fokker”, zo ziet Ten Thije.

Marc Huirne, die namens Kippers Voeders veel in Duitsland actief is, ziet dat ook gebeuren. Volgens hem zorgt 5xD voor flink wat reuring onder Duitse varkenshouders. “Duitse vermeerderaars worden platgebeld door Duitse vleesvarkenshouders, die vanwege hogere toeslagen graag willen voldoen aan de eisen”, zo zegt Huirne.

5xD zet door. Sommige Nederlandse handelaren, mengvoerfabrikanten en vermeerderaars doen er te luchtig over

Vlees dat aan de criteria van 5xD voldoet, is afkomstig van dieren die in Duitsland zijn geboren, opgefokt, gemest, geslacht en verwerkt. Rewe, Aldi en Lidl gaan deels over op 5xD. –

Duits biggentekort
De export van Nederlandse biggen naar Duitsland laat een dalende trend zien. In 2021 gingen er iedere week gemiddeld een kleine 70.000 Nederlandse biggen de Duitse grens over. In 2020 waren dat er wekelijks ruim 80.000 en in 2019 nog ruim 82.000.
Toch blijven Nederlandse kwaliteitsbiggen gewild bij onze Oosterburen, stelt Ten Thije. “De opkomst van 5xD is nog geen reden tot zorg.” Ten Thije voorziet dat de krimp van de Duitse zeugenhouderij doorzet, waarbij er een scheefgroei dreigt te ontstaan. “Er zijn meer vleesvarkenshouders dan vermeerderaars. Duitse slachterijen kunnen de markt niet bedienen met enkel biggen uit Duitsland.” Net als Ten Thije wijst ook Huirne op het beperkte aantal Duitse biggen. “Er wordt daarom ook gekeken naar alternatieven voor 5xD, zoals het aanvoeren van speenbiggen uit Nederland en Denemarken.”

‘5xD zet door’
Ook Matthias Quaing ziet dat het aantal Nederlandse biggen op de Duitse markt afneemt. Net als Ten Thije verwacht hij dat er in Duitsland ruimte blijft voor Nederlandse biggen. Quaing sluit niet uit dat sommige distributiekanalen mogelijk kiezen voor een variant op 5xD, waarbij de biggen in Nederland worden geboren en de opfok in Duitsland plaatsvindt.

Hoewel hij niet over een glazen bol beschikt, verwacht ook Huirne dat er zeker Duitse vraag blijft naar Nederlandse biggen. “Op dit moment staan veel Duitse vleesvarkensstallen leeg. Ik ben benieuwd welke biggen daar straks worden opgelegd. Ik verwacht dat er de komende maanden volop beweging gaat komen rondom het thema.”

Ten Thije: “De markt gaat verschuiven. 5xD zet door. Sommige Nederlandse handelaren, mengvoerfabrikanten en vermeerderaars doen er in mijn ogen te luchtig over. Het is de vraag wat het uiteindelijke volume van 5xD wordt.”

Bron: Boerderij.nl

‘Kostenbesparing op diergezondheid’

Is besparen op gezondheid verstandig?
De eerste weken van het nieuwe jaar zitten er al weer op. Hopelijk wordt 2022 een jaar met nieuwe kansen, mooie innovaties en goede ontwikkelingen voor de varkenshouderij. Maar daarnaast zal ook de bezorgdheid over de financiële situatie het komende jaar overheersen. De varkenssector staat zwaar onder druk, dit veroorzaakt een forse aanslag op de inkomsten en remt daarnaast helaas ook de verdere ontwikkelingen van varkensbedrijven.

In plaats van investeren en innoveren gaat dan vooral aandacht uit naar maximale kostenbesparing. Dat geldt natuurlijk ook voor de diergezondheidskosten. Deze zijn de laatste jaren steeds verder gestegen. Als je dit bij zeugenbedrijven omrekent naar kosten per aanwezige zeug per jaar, dan zien we dat deze kostenpost naar schatting € 100 bedraagt, al bestaat er veel variatie tussen bedrijven. Het overgrote deel wordt bepaald door de vaccinaties. Dit komt omdat er per aanwezige zeug meer biggen grootgebracht worden, maar daarnaast worden er steeds vaker meerdere biggenvaccinaties ingezet. Drie of meer vaccinaties per big is al lang geen uitzondering meer.

Nadruk op preventie
De nadruk ligt steeds meer op preventie. We kunnen steeds beter voorkomen dat varkens ziek worden en dit is belangrijk met het oog op dierwelzijn, de technische en financiële resultaten, arbeidsvreugde en het terugdringen van het antibioticagebruik. Kun je hierop besparen?

Het is belangrijk om regelmatig te evalueren in hoeverre een vaccinatie bijdraagt aan de algehele gezondheidsverbetering en daarmee de financiële resultaten. De vaccinatiekosten zijn eenvoudig uit te rekenen. Echter de inkomstenderving als gevolg van infecties is veel lastiger in te schatten maar kan enorm oplopen.

Als voorbeeld de virusziekte PRRS. Een recent Duits onderzoek (Renken C,Nathues C.,et al. Application of an economic calculator to determine the cost of porcine reproductive and respiratory syndrome at farm-level in 21 pigherds in Germany, Porcine Health Management, 2021*) op 21 gesloten varkensbedrijven geeft door middel van een rekenmodel inzicht in de indirecte kosten als gevolg van problemen door PRRS. Vooral de omzetdaling door het verminderd aantal afgeleverde varkens weegt het zwaarst. Daarnaast zie je een stijging in onder andere arbeidskosten en gezondheidskosten. Het gemiddelde verlies per zeug per jaar bedroeg € 255 ten opzichte van een PRRS negatieve situatie.

Je moet je altijd goed afvragen of bezuinigen op gezondheid verstandig is.

Goede monitoring

Natuurlijk zit er veel variatie tussen bedrijven en zal per situatie bekeken moeten worden welke stappen gezet kunnen worden. Als door middel van een verbeterde biosecurity, vaccinatie en andere managementmaatregelen de gezondheid sterk verbeterd is en de risico's geminimaliseerd zijn dan zou men besluiten een vaccinatie achterwege te laten.

Een goede monitoring is echter van groot belang. Een infectie als PRRS kan op het oog weg zijn omdat de biggen goed beschermd zijn. Maar als er nog veldvirus rondgaat dan kan dit als een tikkende tijdbom inslaan op het moment dat de bescherming wegvalt.

Neem daarom alleen na een uitgebreid onderzoek samen met je dierenarts een weloverwogen besluit. Blijf goed monitoren om snel in te kunnen grijpen. Want alleen dan zullen kortetermijnbesparingen daadwerkelijk ook geld opleveren.

Bron: Boerderij.nl

Landbouwminister moet op straffe dwangsom PAS-bedrijfsadresgegevens vrijgeven

Kersverse minister Henk Staghouwer van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) krijgt van de Raad van State drie weken de tijd om alsnog duizenden bedrijfsadresgegeve ns vrij te geven van vooral veehouderijen die eerder PAS-meldingen deden.

Doet de minister dat niet, dan verbeurt hij in één keer een dwangsom van 36.000 euro en daarna nog een dwangsom per niet openbaar gemaakt adres tot een maximum van 36.000 euro.

De hoogste bestuursrechter neemt vandaag in hoger beroep de strenge uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland over. Die oordeelde eerder al dat de LNV-minister zich niet mocht beperken tot het alleen vrij geven van de zogenoemde coördinatiepunten van de stikstof-emissiebronnen en ook de makkelijker herleidbare adresgegevens moest toevoegen. Bedrijven, en vooral veehouderijen, zijn daar fel tegen gekant. Zij vrezen dat dierenactivisten hun bedrijven veel makkelijker kunnen vinden en vinden het aantasting van hun privacy. De uitspraak betekent een overwinning voor milieuorganisatie MOB (Mobilisation for the Environment). Het gaat de MOB vooral om adressen van veehouders.

Stikstofneutraal

Vorig jaar januari droeg de Raad van State de minister al op om alle locatiegegevens en adressen vrij te geven van 3.500 bedrijven die tot van 2015 tot en met eind mei 2019 een zogenoemde PAS (Programmatisch Aanpak Stikstof)-melding hebben gedaan. Met een PAS-melding konden bedrijven waaronder veel veehouderijen,

'stikstofneutraal' uitbreiden. Eind mei 2019 haalde de Raad een streep door de PAS-regeling, waardoor veehouderijen nu weer zelf een stikstofonderzoek moeten doen als ze willen uitbreiden of verplaatsen.

Hoewel het PAS-systeem niet meer bestaat, wil MOB alsnog in kaart brengen waar al die bedrijven die een PAS-melding deden precies zitten. Met die gegevens wil de milieuorganisatie erachter komen hoeveel stikstof die bedrijven produceren. Landbouwlobby LTO is fel gekant tegen het vrijgeven van de adressen van de boeren wegens de aantasting van hun privacy. De veehouders vrezen verder dat het voor dierenactivisten dan heel makkelijk wordt om hun boerderijen te vinden. Minister Staghouwer zal nu toch overstag moeten gaan.

Bron: Pigbusiness.nl

Subsidie onderzoeken en ontwikkelen innovaties stalsystemen 3e openstelling

Bent u veehouder? En heeft u een nieuwe techniek of maatregel bedacht om broeikasgas- of stalemissies te verminderen? Kijk dan of u subsidie kunt krijgen om uw innovatie te onderzoeken en ontwikkelen. Aanvragen doet u samen met een onderzoeksorganisatie.

U kunt deze subsidie aanvragen van 22 november2021 tot en met 14 februari 2022, voor 17:00 uur. Deze subsidie valt onder de regeling Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv).

Belangrijke veranderingen 3e openstelling
Na de vorige aanvraagperiode is een aantal regels voor deze subsidie veranderd:

- U kunt nu ook subsidie aanvragen voor het verbeteren van dierenwelzijn in en de brandveiligheid van stalsystemen (bovenop de al geldende wettelijke eisen)
- Uw project voldoet minimaal aan de eisen voor brongerichte vermindering van emissies;
- Uw project scoort hoger als de emissie zich minder naar buiten het stalsysteem verplaatst (minder afwenteling naar de omgeving)
- Het maximum subsidiebedrag voor nieuwe en bestaande stalsystemen is in fase 1 € 1.000.000;
- Er is geen maximum subsidiebedrag per locatie meer in fase 3. Veehouders krijgen in deze fase maximaal € 500.000;
- Er is geen onderscheid meer tussen enterisch methaan (methaan uit het dier zelf) en methaan uit mest bij de minimale reductiepercentages voor combinaties van techniek en managementmaatregelen en alleen managementmaatregelen;
- Één budget voor managementmaatregelen voor zowel varkens als melkvee;
- Bij de uitvoering van het innovatieproject mag een techniek niet in meer dan 4 stalsystemen toegepast worden.

Voor wie en waarvoor?
Deze subsidie is voor veehouders met:

- Melkvee
- Vleeskalveren
- Varkens
- Vleeskuikens
- (groot)ouderdieren van vleeskuikens
- Leghennen en (groot)ouderdieren van leghennen
- Melkgeiten

Waarvoor?
Met de subsidie onderzoekt en ontwikkelt u technieken om emissies van stalsystemen te verminderen. En voor een beter dierenwelzijn en brandveiligheid. Dat kan een installatie of machine zijn of een managementmaatregel. Een combinatie hiervan is ook mogelijk.
Onder stalsystemen vallen:

- Dierenverblijven
- Mestopslag
- Voeropslag
- Mestkelders
- Mestbewerkingsinstallaties

Budget
Er is deze aanvraagperiode in totaal €30 miljoen beschikbaar voor de subsidie. Er is een maximum budget per type veehouderij:

- Varkenshouderijen € 10 miljoen;
- Melkveebedrijven € 10 miljoen;
- Melkgeitenhouderijen €3 miljoen;
- Vleeskalverenhouderijen € 3 miljoen;
- Pluimveehouderijen € 3 miljoen;
- Managementprojecten varkens- en melkveehouderijen samen € 1 miljoen.

Beoordelen project
Elk project wordt beoordeeld op een aantal onderdelen. Het budget wordt verdeeld onder de aanvragers die het hoogst scoren op deze onderdelen.

Voorwaarden
Dit zijn de voorwaarden voor de aanvraag:

- U werkt samen met ten minste één onderzoeksorganisatie. Ook vraagt u de subsidie samen aan. De onderzoeksorganisatie publiceert het meetrapport. U mag daarnaast samenwerken met andere veehouders en ondernemers.
- U bent als veehouder de eindgebruiker van de innovatie.
- Houdt u vleeskalveren? Dan moet u uw vee minimaal 40% vast voer geven.
- Uw aanvraag scoort minimaal 12 punten bij de beoordeling. Als u melkveehouder bent is dit minimaal 27 punten
- Pluimveehouders houden de dieren in een grondhuisvestingssysteem
- Onderzoekt u een nieuwe techniek? Dan mag u met maximaal 4 stalsystemen deelnemen.

Uw innovatie:

- Voldoet aan de wettelijke emissiegrenswaarden;
- Voldoet aan de eisen voor brandveiligheid van het Bouwbesluit;
- Zorgt voor meer dierenwelzijn en brandveiligheid in de stallen;
- Zorgt voor minder emissies van methaan, ammoniak, geur en fijnstof in het stalsysteem;
- Vermindert de broeikasgas- en stalemissies met minimaal het percentage dat geldt voor uw sector.
- Er is nu per diercategorie een apart projectplan. Let hierop als u de aanvraag gaat doen.

Minimale percentages vermindering emissies van het stalsysteem
Uw project draagt bij aan het verminderen van emissies uit stalsystemen. De minimale percentages zijn:

Onderzoeken en ontwikkelen van een techniek (of in combinatie met een managementmaatregel)

	Methaan	Ammoniak	Geur	Fijnstof
Melkvee	50%*	50%	n.v.t.	n.v.t.
Vleeskalveren	50%*	50%	25%	n.v.t.
Melkgeiten**	50%*	25%	25%	nog n.v.t.
Varkens	50%	70%/60%**	25%	25%
Leghennen en (groot)ouderdieren van leghennen	10%	50%	25%	40%
Vleeskuikens	10%	50%	25%	50%
(groot)ouderdieren van vleeskuikens	10%	60%	25%	40%

* De vermindering van methaan van 50% is voor emissies die vrijkomen uit mest. Daarvan komt 25% uit mest en 75% is enterisch. In totaal is een vermindering van 12,5 % op stalniveau nodig. Maatregelen mogen zowel enterisch methaan verminderen als methaan uit de mest

** Voor dragende zeugen geldt een percentage van 60%. Voor de andere categorieën 70%.

Onderzoeken en ontwikkelen van een managementmaatregel

	Methaan	Ammoniak	Geur	Fijnstof/endotoxine
Varkens	n.v.t.	10%	10%	10%
Melkvee	10%*	20%	n.v.t.	n.v.t.

* We gaan er vanuit dat een kwart van de methaanemissie uit mest komt. De rest van de methaanemissie komt van het dier zelf. Dat betekent dat u met de innovatie minimaal 2,5% methaanemissie uit de stal vermindert.

Referentiewaarden vermindering uitstoot

Er worden referentiewaarden gebruikt om de vermindering van de uitstoot te berekenen. Dit is de emissie die zonder investeringen uit het stalsysteem komt. U leest meer over de referentiewaarden van de emissies ammoniak, geur en fijnstof op de website van infomil.

Refentiewaarden voor ieder diercategorie

	Methaan	**Ammoniak**	**Geur**	**Fijnstof**
Melkvee	CH4 per jaar per dierplaats; 186 kg	Rav code A1.100	n.v.t.	n.v.t.
Vleeskalveren	CH4 per jaar per dierplaats; 62 kg	Rav-code A4.100	Rgv-code A4	n.v.t.
Melkgeiten	CH4 per jaar per dierplaats; 27 kg	NH3 per jaar per dierplaats 3,4 kg	Rgv -codes C1,C2 en C3	nog n.v.t.
Varkens	CH4 per jaar per dierplaats; Biggen: 1,8 kg Kraamzeugen: 23,3 kg Guste/dragende zeugen: 23,3 kg Vleesvarkens: 15,7 kg	Rav-codes D1.1.100 D1.2.100 D1.3.100 D1.3.101 D2.100 D3.100	Rgv-codes D1.1, D1.2, D1.3,D2 en D3	Codes fijnstoflijst D1.1.100, D1.2.100, D1.3.100 D1.3.101
Leghennen en (groot)ouderdieren van leghennen	CH4 per jaar per dierplaats; 0,03 kg	Rav-code E2.100	Rgv-code E2.100	Code fijnstoflijst E2.100
Vleeskuikens	CH4 per jaar per dierplaats; 0,004 kg	Rav-code E5.100	Rgv-code E5.100	Code fijnstoflijst E5.100
(Groot)ouderdieren van vleeskuikens	CH4 per jaar per dierplaats; 0,07 kg	Rav-code E4.100	Rgv-code E4.100	Code fijnstoflijst E4.100

Afzet konijnenvlees nauwelijks verstoord

In Nederland is de consumptie van konijnenvlees beperkt, ongeveer 600 gram per hoofd van de bevolking per jaar. Toch kunnen de ongeveer veertig konijnenhouders in ons land een goede boterham verdienen. Corona heeft de afzetmarkt voor het vlees nauwelijks verstoord.

'Door hun verteringsstelsel kunnen konijnen prima uit de voeten met laagwaardige voedermiddelen, bijvoorbeeld schilletjes en vliezen van granen. In combinatie met een efficiënte groei zorgt dit ervoor dat vlees van konijnen een kleine footprint heeft', vertelt Sjef Lavrijsen in Reusel.

De Brabantse konijnenhouder is konijnenhouder, lid van de LTO-vakgroep Konijnenhouderij en voorzitter van coöperatie Den Demer, een producentenorganisatie die voor de aangesloten konijnenhouders de afzet van slachtrijpe dieren verzorgt. Hij is optimistisch over de toekomst van de konijnenhouderij in Nederland. 'Onze sector past binnen de kringlooplandbouw die politiek en maatschappij nastreven. Vrijwel alle mest van konijnenbedrijven gaat naar biovergistingsinstallaties.' Toch loopt in de konijnenhouderij het aantal ondernemers terug, van ongeveer honderdvijftig in 2000 tot veertig nu. Het aantal dieren is niet veel veranderd, er zijn ongeveer 45.000 voedsters en 350.000 vleeskonijnen.

Kwetsbare sector

Alle slachtrijpe dieren gaan de grens over naar België waar een aantal grote slachters de markt beheerst. Lavrijsen erkent dat dit de sector kwetsbaar maakt. 'Bij uitbraken van dierziekten als mond-en-klauwzeer gaan de grenzen dicht en kan onze afzet stagneren.

Gelukkig heeft LTO met de overheid afspraken kunnen maken die ervoor zorgen dat zoiets alleen in uitzonderlijke gevallen gebeurt.' Een deel van het vlees komt vanuit België terug naar Nederland. Vooral supermarkten verkopen dit. Vaak gaat het om vlees met een ster van het Beter Leven-keurmerk van de Dierenbescherming.

Vlees uit China

Gemiddeld eten Nederlanders zo'n 600 gram konijn per jaar. De totale binnenlandse consumptie bedraagt zo'n 10 miljoen kilo konijnenvlees. Nederlandse konijnenhouders produceren krap een kwart hiervan. De rest is grotendeels afkomstig uit China. Dit vlees komt diepgevroren naar Nederland en wordt vooral via het poelierskanaal verkocht. Konijnenvlees uit China voldoet niet aan de dierenwelzijnseisen die hier gelden. De vraag naar slachtrijpe konijnen is tussen oktober en Pasen groter dan het aanbod. In het andere deel van het jaar is er minder vraag. Toch lukt het konijnenhouders om jarenlang financieel goed te draaien, ook al zorgen de hoge voerprijzen momenteel voor druk op het saldo. Bijna alle konijnenhouders werken op basis van jaarafspraken samen met de slachterijen. Corona heeft de afgelopen twee jaar in de konijnenhouderij nauwelijks gezorgd voor stagnering in de afzet.

Investering in dierenwelzijn

Onder druk van markt, politiek en maatschappelijke organisaties hebben Nederlandse konijnenhouders de afgelopen twintig jaar flink geïnvesteerd in dierenwelzijn. Veel bedrijven zijn omgeschakeld naar parkhuisvesting. Daarin hebben de dieren meer ruimte en beschikken ze over afleidingsmateriaal.

'Als sector zijn we in gesprek met de overheid en organisaties als de Dierenbescherming over verdere stappen. Daar werken we graag aan mee, mits we er voldoende tijd voor krijgen en het gebeurt op grond van een heldere visie', stelt Lavrijsen.

Als het aan Lavrijsen ligt beginnen meer ondernemers met konijnen. 'Het is een van de weinige sectoren waarin je kunt starten met relatief weinig kapitaal. En het toekomstperspectief voor de konijnenhouderij lijkt goed.'

Bron; Nieuwe Oogst

Belgen vrezen konijnentekort door stoppers

De konijnenvleesvoorziening zal op termijn in België in gevaar komen. Veel konijnenhouders zijn gestopt of gaan dit de komende jaren doen. Frank de Boeck, directeur van konijnenslachterij Lonki, roept ondernemers in andere sectoren op om de overstap naar de konijnenhouderij te maken.

Overigens loopt ook de consumptie terug. Volgens De Boeck zijn de prijzen in de konijnensector constant en van een goed niveau, meldt Vilt.be. Hij ziet dat het aantal konijnenhouders in Vlaanderen in de afgelopen twintig jaar is gehalveerd, hier zijn er nu nog vijftien over. Daarmee ligt de zelfvoorzieningsgraad van de sector onder de 20 procent. De rest wordt aangevuld met konijnen uit Nederland. Overigens loopt niet alleen het aanbod, maar ook de afzet terug. Volgens cijfers van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (Vlam) is de consumptie van konijn sinds 2002 gehalveerd. Zo at de gemiddelde Belg in 2020 nog ongeveer 200 gram konijn per jaar.

Ne

Volgens VLAM halen veel jongeren hun neus op voor konijnenvlees, van de Belgen onder de dertig koopt 6 procent wel eens konijn. Bij gepensioneerden is dat een op de vier. Overigens neemt de consumptie van konijn de afgelopen twee jaar iets toe, mogelijk als gevolg van het meer thuis eten vanwege de coronapandemie. Hoewel de daling in productie gelijke tred houdt met de daling in consumptie, zou de konijnenvoorziening in de toekomst wel eens in gevaar kunnen komen, stelt De Boeck. 'De gemiddelde leeftijd in de konijnenhouderij is behoorlijk hoog en een aantal houders zal over enkele jaren stoppen. Daarmee komt de productie op termijn in gevaar en dreigen we niet meer aan de vraag te kunnen voldoen.'

Bron: Nieuwe Oogst.nl

Te koop.

Ronde Grasbalen 36 baal 2de snede omgeving Laren

Resultaat in gram/kg, tenzij anders vermeld.		Resultaat product	droge stof	Streef-traject		Gem. zomer		Resultaat droge stof	Streef-traject		Gem. zomer
	DS	**404**		450-700	**	637	Ruw as	**99**	90-120		98
	pH	**4,4**		4,3-5,2		5,6	VCOS (%OS)	**74,2**	72-76		71,1
	Boterzuur		**0,9**	< 3,0		1,0	NH_3-fractie (%RE)	**9**	< 8		5
	Azijnzuur		**15**	1-10		7	Nitraat	**1,1**	< 7,5		2,5
	Melkzuur		**52**	15-40		18	Ruw eiwit	**149**	140-170		144
	VEM	354	**876**	830-890		816	Ruw eiwit totaal	**165**	150-190		152
Voederwaarde en analyse-resultaat	VEVI	361	**893**	840-920		822	Oplosbr.ruw eiwit(%RE)	**62**	40-60		44
	DVE*	23	**56**	60-80		63	Ruw vet	**44**	30-50		33
	OEB*	17	**43**	10-50		23	Ruwe celstof	**288**	230-280		267
	VOS	270	**669**	640-680		641	Suiker	**46**	60-120		93
	FOSp*	218	**539**	500-560		520	NDF	**521**	460-540		539
	OEB* 2 uur	24	**59**	15-65		33	NDFvert.br.hd(%NDF)	**68,6**	65-75		63,8
	FOSp* 2 uur	95	**236**	210-260		214	ADF	**304**	250-300		290
	Structuurwaarde		**3,3**	2,8-3,4		3,4	ADL	**23**	20-30		27
	Verzadigingswrd.		**1,10**	0,95-1,10		1,07					

Toelichting uitslag t.o.v. streeftraject

Laag	Vrij laag	Vrij hoog	Hoog	Gevaar	Uitleg op pag. 2
					**

22 ronde Grasbalen 3de snede omgeving Laren

Resultaat in gram/kg, tenzij anders vermeld.		Resultaat product	droge stof	Streef-traject	Gem. najaar		Resultaat droge stof	Streef-traject		Gem. najaar
	DS	559		450-700	545	Ruw as	**110**	90-120		121
	pH	**5,7**		4,9-6,0	5,5	VCOS (%OS)	**76,5**	72-76		74,3
	Boterzuur		**0,5**	< 3,0	2,1	NH_3-fractie (%RE)	**7**	< 6		7
	Azijnzuur		**5**	1-10	8	Nitraat	**2,8**	< 7,5		3,3
	Melkzuur		**20**	5-15	26	Ruw eiwit	**153**	140-170		175
	VEM	495	**885**	830-890	850	Ruw eiwit totaal	**164**	150-190		188
Voederwaarde en analyse-resultaat	VEVI	510	**912**	840-920	867	Oplosbr.ruw eiwit(%RE)	**51**	40-60		50
	DVE*	38	**68**	60-80	67	Ruw vet	**37**	30-50		37
	OEB*	18	**32**	10-50	54	Ruwe celstof	**263**	230-280		237
	VOS	381	**681**	640-680	653	Suiker	**95**	80-160		82
	FOSp*	301	**538**	500-560	538	NDF	**499**	460-540		481
	OEB* 2 uur	23	**42**	15-65	55	NDFvert.br.hd(%NDF)	**69,9**	65-75		67,7
	FOSp* 2 uur	129	**231**	210-260	237	ADF	**278**	250-300		259
	Structuurwaarde		**3,1**	2,8-3,4	3,1	ADL	**20**	20-30		23
	Verzadigingswrd.		**1,04**	0,95-1,10	1,02					

Toelichting uitslag t.o.v. streeftraject

Laag	Vrij laag	Vrij hoog	Hoog	Gevaar	Uitleg op pag. 2
					**

Bij interesse neem contact op met uw adviseur

Te koop

Te koop
Kunstmestsilo 6 Ton
3 poot
Vraagprijs: € 500

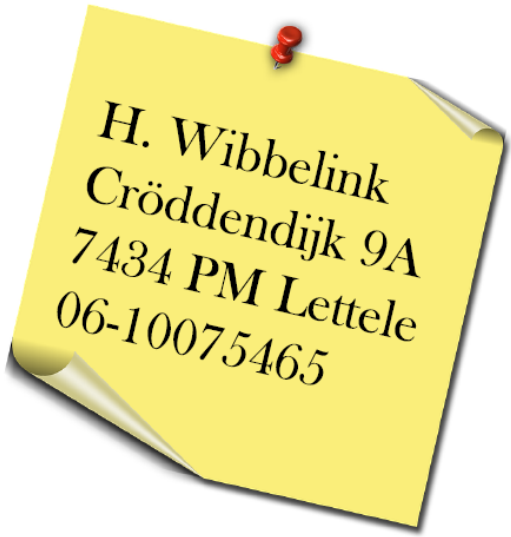
H. Wibbelink
Cröddendijk 9A
7434 PM Lettele
06-10075465

Zuid - Oost Salland

Natuurlijk goed en altijd scherp in diervoeders

Liksteen

Voor paarden

10 kg

~~7,10~~

5,00

25% korting

Op de aanwezige fleece- wollen en ski winterhandschoenen en mutsen

(alleen in Heeten)

Bestel nu alvast uw Pootaardappelen

Drinkemmer

Verzinkt

12 liter

~~19,95~~

14,95

Alleen in Heeten op voorraad

De tuinzadengids is er weer, deze is gratis verkrijgbaar in onze winkel

Dorpsstraat 51 Heeten
0572-381 541

Stationsweg 4 Haarle
0548-595 662

Aanbiedingen zijn de hele maand Februari 2022 geldig. Prijswijzigingen en druk- & zetfouten voorbehouden. Afgehaald in Heeten of Haarle.

Bezem

Met steel

29 cm

~~11,50~~

7,50

Bezem

Met steel

35 cm

~~14,45~~

9,95

Vijgenvork

aluminium steel

~~23,75~~

16,95

25% korting

op houten geverfde en geschuurde

VV klompen

www.zuidoostsalland.nl

Winkel Heeten		Kantoor Haarle
ma t/m vrij	08.30 – 18.00 uur	07.30 – 16.30 uur
za	08.30 – 16.00 uur	gesloten
Zo	gesloten	gesloten

Aanbiedingen zijn de hele maand Februari 2022 geldig. Prijswijzigingen en druk- & zetfouten voorbehouden. Afgehaald in Heeten of Haarle.